

Ts'ídá Bíhólníihgo Íl Ch'ít'aah \$3.4 Billion Béeso Indian Trust Settlement Bá

K'ad éí doodaii' níwóhdájá' diné IIM account holders,
T'áá bí bi trust land dahólónígíí éí doodaii' restricted status da,
éí doodaii' dabí heirs da

A federal court authorized this notice. You are not being sued.

Para el aviso en español, llame o visite nuestro sitio en internet.

For Notice in English, Call or Visit Our Website

- Settlement la' ályaa *Cobell v. Salazar* bee ni'iltsoozígíí bá, class action bee ni'iltsooz individual Indian land bá, béeso dóó t'áadoo le'é nitsaago bąąh hilnígíí díí trust kéyah biká'a'doo Wááshindoondéé' yik'ídeez'íl'ígíí. Aahwiinít'íldéé' éí Wááshindoon naanish bee hwi'doolzí'léé bił ajisiih, éí bił da'olta'ígíí Individual Indian Money bi trust funds doo hazhó'o naaltsoos biká'a' ájiilaa da. Díí Settlementígíí béeso nát'ág' ninádoolyéél ní éí Wááshindoondéé' naanish hąąh niilyáhąą bił ajisiih biniiнаа (a) individual Indian trust funds bił ajisiih, (b) béeso t'áadoo hazhó'o ájiilaa da, dóó (c) doo hazhó'o Trust Landígíí dóó biká'a' hólónígíí bik'íjideez'íl'góó. Individual Indian trust land éí "allotted" land wolyé áadóó la' da dabikéyahígíí "beneficiaries," "allottees," éí doodaii' "landowners" dabidi'ní.
- Díí Settlementígíí shíí átah níl'ígo át'é áko bibee haz'áanii bee bá nidahazt'i'ígíí shíí lahadoo nídeet'i':
  - Individual Indian Money ("IIM") account holder (ázhá shíí doo choo'ílgóó dóó doo qa' át'éégóó béeso yah áhinidééhjí)
  - Individual Indian bi trust land éí doodaii' restricted status bee hólqogo éí doodaii' bee hólqo nít'ęę'go lahadoo t'áá bił óltá',
  - IIM account holder éí dóódaii' Individual Landowner yaąąh asdíidígíí bi heir jil'ígo.
- Settlementígíí éí \$1.5 billion béeso biihgahgo bee níhoot'á individual Indian trust beneficiaries danilínígíí bich'íl' nidooleyéélígíí níl'éídéé' béeso doo hazhó'o ál'ílgóó hoolzhiizhígíí dóó Historical Asset doo hazhó'o ályaa'ęę biniiyé béeso yéékeed bee k'éehodoodqoł biniiyé. Settlementígíí dóó béeso bee na'azhnishígíí, béeso binahjíl' böhóneedl'ígo bee ni'doonish áadóó Class Representatives bá béeso chodayoos'íldígíí dóó aahwiinít'í naazt'i'jí béeso bąąh da'azl'ígíí dóó áají bá chodaoz'íldígíí éí Settlement bibéeso hanídee'go áají lahadoo bik'énídoolyéél. Nááná \$1.9 billion éí ínáolqa'í trust land bídadeet'i'ígíí biniiyé choidoo'íjíl' éí kojí diné ("fractionated interests") bá.
- Kin nálgai haz'ąądékéé' hastóí nídhawii'aahígíí yee lá da'aslı́'go yee nídhazt'á díí Settlementígíí dóó béeso yá ch'ídeideez'á. President alldó' bízhi' bee haz'ąąnii ályaaígíí biká'a' ályaa.

Ná'ídílkidish? Kojíl' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

Wááshindoon Bi'aah Hwiinít'í Wááshindoon Haz'áadi District of Columbiadi

- Aahwiinít'íidoo éí t'ahdii bąąh silá éí yee lá adooleel biniiyé díí Settlementígíí. Nida'ídíyoolyéél aahwiinít'íidoo Settlementígíí yee lá asłígo áadóó wodahdi baa dahwiinít'í altsó ádaalyaa bikéedoo. Aahwiinít'íidoo Settlementígíí yee lá asłígo la'í individual Indian trust beneficiaries danilnígíí éí \$1,500 biighahgo daats'í bich'íl' nidahidoolyéél.
- Díí Settlementígíí ałdó' yih deizoh Indian Education Scholarship Fund \$60 million béeso éí ólta'í bá biih doo'nił.

Bee haz'áanii bee ná ádahazt'i'ígíí bídadéét'i'ígíí hóló biniiyé naniná dóó azhá shíjí doo łahdoo doo biniiyé nanináa da ndi, t'áá shqödi díí hazhó'ó yíidííltah bee il hane'ígíí.

Bee ádahazt'i'ígíí dóó ał'ágá bee ádahazt'i'ígíí – dóó ná bee ádahazt'i'ígíí bee ada'doo'áálígíí hóló – díí kwé'é yaa halne'	
Doo nił áhot'éegoo bik'íjí' hádíídzih éí doodaii' díí Settlementígíí łahdoo bee hádeesdzih nínízingo.	Ná'ídíkid 30 dínííł'íjíł
Baa hwiinít'íigoo díínáál dóó aahwiinít'íí goné' díí Settlementígíí baa hádeesdzih díidíínił	Ná'ídíkid 36 dínííł'íjíł
Bee ná haz'á łahdoo Settlementígíí nahjíl' hadeesháál nínízingo	Ná'ídíkid 28 dínííł'íjíł

- Díí t'áá át'é hazhó'ó Settlementígíí baa hane'ígíí éí naaltsoos Settlement Agreement bii' hóló, dóó bee łahgo ánidaalyaaígíí, éí ałdó' béésh łichíí'ií t'áá bí nitsékeesígíí bii' hóló www.IndianTrust.com.

BEE IL HANE' BII' YISDZOHÍGÍÍ

Bídádéét'i'ígíí Yaa Halne' .....Page 4

1. Ha'át'íí biniiyé éí díí naaltsoos éí il halne'ígíí shéélwod?
2. Individual Indian Money ("IIM") accounts ha'át'íí át'é?
3. Háish éí díí Settlementígíí bídádéét'i'?
4. Díí éé ni'iltsoozígíí éí ha'át'íí bee ni'iltsooz?
5. Ha'át'íísh éí biniiyé Settlement hólq?

Háí éí Settlementjí Da'átaḥ? .....Page 5

6. Háí éí átaḥ Settlement baa dadeet'aah?
7. T'áá bee átaḥ jidoogáálígíísh hólq?
8. Doo shi IIM account hólqgóó éí doodai' shi IIM accountígíí doo choo'ígóó éí doodai' t'áá shiidqá'dii doo hólqgóó, díí Settlementígíísh lahdooh shideet'i'?
9. Dóó shiḥ bee hozin da, Settlementígíí daats'í anishtah.

Settlementjí Béeso Bee Aa'áhayánígíí — Ha'át'íísh Éí Nádoolyéél .....Page 7

10. Settlement éí hait'áo choidoo'íjł?
11. Fractionated land ha'át'íí át'é?
12. Díkwíí shich'íl nídoolyéél Accounting Class Member nishlígígo?
13. Díkwíí shich'íl nídoolyéél Trust Administration Class Member nishlígígo?
14. Accounting/Trust Administration Fund bibéeso éí hait'áo nidahidoolyéél?
15. Accounting/Trust Administration Fund bibéeso la' ch'éédzii'go éí haadoolyíjł?
16. Trust Land Consolidation Fund ha'át'íí át'é?
17. Haanééláq' shich'íl nídoolyéél shikéyah náhíséł'nii'go?
18. Shikéyah hait'áo náhideshnih?
19. Kéyah haadaal'í dabikéyahígíí ch'ééh hadabidi'neeztqá'go?
20. Trust Land Consolidation Fund haanízahgóó bee áhodoolzhish?
21. Indian Education Scholarship Fund bibéeso lá hait'áo bee ni'doonish?
22. Indian Education Scholarship Fund bibéeso hait'áo ádoolyíjł?
23. Díí Settlementígíí lá hait'áo trust reform bidéét'i'?

Hait'áo hach'íl ni'ílyeeh .....Page 11

24. Hait'áo shich'íl ni'doolyéél?
25. Hahgo shich'íl ni'doolyéél?

Settlementjí T'áá Átaḥ Jilíjgo .....Page 12

26. T'áadoo le'é ádeeshlílgíí daats'í hóló Settlement bá?
27. Ha'át'íísh éí ats'ádinisht'aah Settlement átaḥ sélíjgo?

Settlementígíí Nahji' Hajíghááhgo .....Page 12

28. Settlementígíí doo átaḥ deeshááł da nínízingo shä'?
29. Hait'áo éí Trust Administration Class bits'á deeshááł?

Settlementígíí Bik'íjí' Hajidziihgo Éí Doodai' Bá Hajidziihgo .....Page 13

30. Settlementígíí hait'áo éí bik'íjí' hádeesdzih éí doodai' bá hádeesdzih?
31. Hait'áo al'qá át'é díí Settlementígíí bik'íjí' haasdziihgo dóó nahji' haasháahgo?

Agha'diit'áahii ná yálti'ígíí .....Page 14

32. Díí baa hwiinít'íngíísh biniiyé she'agha'diit'áahii hólq?
33. Hait'áo éí agha'diit'áahii bich'íl nida'doolyéél? Class Representatives bináánéit'ánígíísh la' bich'íl nidahidoolyéél?

Aahwiinít'íjoo Fairness Hearing Áleeh .....Page 16

34. Hahgo dóó háadi éí aahwiinít'íjoo díí Settlementígíí yee lá áleeh?
35. Baa hwiinít'íjgoósh ákóó deeshááł?
36. Baa hwiinít'íjhdí haasdziihgóóish bee shá haz'á?

37. Hait'áo éí t'áá bitisgo yee shił hodoonih?

Bídádéét'i'ígíí Yaa Halne'

1. Ha'át'íí biniiyé éí díí naaltsoos bee ił halne'ígíí shéílwod?

Díí naaltsoos yee ił halne'ígíí éí Interior Departmentdék' naaltsoos yisnílgíí ákoní: (a) K'ad éí Individual Indian Money ("IIM") account holder átah nílí éí doodaii' átah nílji nít'ée', éí doodaii' (b) lahgóó átah trust land bee nöhölníh, éí doodaii' (c) díí bee ił hane'ígíí shich'i' ádoolnííl diníigo yíníkeed. Aahwiinít'íidéé' yee nihwin'á díí ił hane'ígíí biniiyé áhot'ehígíí éí díí Settlementígíí bee nił hane'go bee haz'á díí class action ni'iltsoozígíí dóó ał'ąą ná bee ádahazt'i'ígíí, t'ahdoo aahwiinít'íidéé' díí Settlementígíí t'áá daats'i béełt'é daaníigo dóó Settlement akée'di bee lá ádooleet. Díí ił hane'ígíí díí ni'iltsoozígíí yaa halne', díí Settlementígíí dóó bee haz'áanii bik'ehgo bee ná ádahazt'i'ígíí.

Ánihwii'aahii Thomas F. Hogan, Wááshindoон bi'aahwiinít'í District of Columbia bił haz'ąądi, éí k'ad díí baa hwiinít'inígíí yóosts'ąą'. Ni'iltsoozígíí bee bée hó'dólzinígíí éí *Cobell v. Salazar*, binumber 1:96cv01285, áadóó class action k'ehgo ni'iltsooz.

Class actionjí ni'jiníltsoozgo, t'áajíla'igo éí doodaii' jilá'igo da éí óolyé class representative (díí baa hwiinít'inígíí, Elouise Cobell dóó la' yił) nida'astsooz diné t'áá yił da'ółta'go t'áá hot'áo bee bich'i' ánídahazt'i'ígíí bá. Diné t'áá altso óolyé "Class" éí doodaii' "Class Members". Diné nida'astsoozígíí — dóó t'áá altso Class Members danilnígíí — éí óolyé Plaintiffs. Diné yee nida'astsoozígíí (díí baa hwiinít'inígíí, Secretaries of the Interior dóó Treasurer dóó Assistant Secretary - Indian Affairs (díí t'áá altso "federal government" wolyé)) díí alldó' Defendants daolyé. T'áálá'í aahwiinít'íidoo k'ééhałdqh díí nábil'iyáti'ígíí Class átah danilnígíí bá.

2. Individual Indian Money ("IIM") accounts ha'át'íí át'é?

IIM accounts éí Wááshindoон béeso náyiilaah da'ák'eh bits'ąądoo, naaldlooshii da'ałchozhígíí, tsin náhaniih, ha'ägeed, ak'ah lizhini, dóó chidí bitoo' hadaazlínígíí bits'ąądoo náhadlaahígíí, dóó t'áadoo le'é Trust Land bikáa'doo al'íngíí, dóó béeso per capita bich'i' nidanideehígíí. Béeso IIM account bii' sínínlígíí éí Trustgo Wááshindoон individual Indians yá yaa'áhalyá.

3. Háish éí díí Settlementígíí bídadeet'i'?

Settlementígíí éí t'áá altso Class Members bídadeet'i' (Question 6 dinííł'íj). Class Members éí Individual Indian Trust bee baa ádaháyánígíí éí áah déiłnínígíí éí:

- Há IIM account hólqogo hodeeshzhiizh 1985 dóó níléí September 30, 2009 ji', éí doodaii'
- Díí kéyah Trustígíí éí doodaii' Wááshindoон restricted status áyiiláago September 30, 2009 yéedąą' iyiliáaígíí lahadoo hwídéét'i'doo.

Kéyah diné la' náádiilyáago binichó'í yéé baa hwiinít'ígo September 30, 2009 yéedąą'go t'áá átah hoł ółta'. Probate éí aahwiinít'íidoo diné náádiilyáago daabíhéę nááná la' baa náádit'aahgo óolyé.

Díí Settlementígíí éí doo nááná la' historical claimsígíí bídéét'i' da éí doodaii' kódoo náásjí' Class Members ninááda'astsoozgo t'áadoo le'é dayókeedígíí doo bídéét'i' da. Doo éí bídadeet'i' da bitsi' yishtlizhii Wááshindoон yee ninááda'astsoozgo.

4. Díí éé ni'iltsoozígíí éí ha'át'íí bee ni'iltsooz?

Settlementígíí díí ni'iltsoozígíí Wááshindoonaanish hqah niilyáhqa individual Indian trust beneficiaries bił ajisiih ní. Díí wókeedígíí éí taa'go al'qá át'é:

- Historical Accounting Claims ániigo éí Wááshindoonaanish hqah niilyáhqa doo hozhó'o historical accounting ájiiláa da IIM accounts dóó trust assets bá.
- Trust Administration Claims yił da'ólt'a'ígií:
  - Fund Administration Claims ániigo éí Wááshindoonaanish hqah niilyáhqa doo hazhó'o individual Indian trust funds binijishnash da.
  - Land Administration Claims ániigo éí Wááshindoonaanish hqah niilyáhqa kéyah lá, ak'ah lízhiní, chidí bitoo' líkóní, nitl'iz, tsin, tl'oh, dóó t'áadoo le'é kéyah bii' dahólónígíí doo hazhó'o bik'íjideez'ílgóo biniinaa ajisiih.

Wááshindoondéé' éí bee bik'éhát'áhígíí doo ákot'ee da ní. Ániigo éí bee haz'áanii binahjí' éí aa áháyá wolyé bee shik'éhát'áhígíí doo hólqo da ní dóó Class Members bich'íl' niná'doolyéélígíí doo hólqo da ní.

5. Ha'át'íish éí biniiyé Settlement hólq?

Settlementígíí éí naaltsoos nídéistsoozígíí dóó Wááshindoonaanish yił alha'déét'qago óolyé. Alha'dit'áhgo éí ni'iltsoozígíí ni' hóyiil'iijh. Díí kót'ílhgo éí aahwiinít'íldéé' éí doo haají da ach'ihjí yileeh da. Alts'áájí éí naalqáa nízin k'ééhodoodqoł díí alch'íl' hodik'áñigíí dóó baa ákoniidzíl' Class Members t'óó ahayói hadaastxih dóó daniné dóó bich'íl' nida'idooleyéél. Áadóo aldó', t'óó ahayói Class Members té'éí yik'ée nidaakai. Áko k'ad dííts'áadah nááhai baa hwiinít'íjigo, alts'ááhjí éí díí ni'iltsoozígíí hasht'é doolyíjíl nízin áko individual Indian trust beneficiaries bich'íl' nida'idooleyéél biniiyé. Díí Settlementígíí aldó' Wááshindoonaanish yiká'ádoolwoł náásgoo bina'anish dóó béeso naadzooígíí t'áá bąąh hilínígíí ach'íl'go áyósindoo biniiyé. Díí Class Representatives dóó agha'diit'aahii danilínígíí ádéinízingo éí díí Settlementígíí béełt'é k'ad át'éhígíí binahjí'.

Hái éí Settlementjí Da'áta?

6. Háí éí áta? Settlement baa dadeet'aah?

Díí Settlementígíí éí bitsi' yishtlizhii t'áá át'é bídadéét'i' díí kéyah t'áá nááhwiist'aán nít'ęę', Wááshindoondéé' bitsi' yishtlizhii yaa ádahonízinígíí díí tooh nílénígíí Mississippi River dóó e'e'aahjí'go kékédat'híngíí éí yił da'ólt'a'. Settlementígíí naakigo dah oonéelgo yił ólt'a' éí doodaii' "Classes". Łá' jízíjigo éí t'áá alts'ááhjí dah oonéélígíí átah jlíjigo da át'éedoo. Łq'í diné Settlementígíí t'áá alts'ááhjí átah danilí.

Historical Accounting Class

- September 30, 2009 yéqédáq' t'áá hijiináago,
- Há IIM account hólqo nít'ęę'go October 25, 1994 dóó September 30, 2009jíl', dóó
- Hábéeso yah ánáhinídeehjíl' t'áá haanéelt'e'go da t'áá chóizdool'íjíl bíighah sinilgo (éí bikéedoo hats'áq' hanáá'nilgo).

Ná'ídíłkidísh? Koji' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

Heirs bił hane':

- Kéyah IIM account holder náádiilyáago September 30, 2009 yéedáq' bił ólta' díí Historical Accounting Class bił éí IIM Accountingígíí (éí doodaii' diné náádiilyáago binichq'iyéé baa hwiinít'íjgo.) iídáq' t'ah ndii t'áá qaq' át'éego nít'éégo.
- Class Member heirs daniłníngíí díí September 30, 2009 yikéedoo ádaadin daaz'líígíí, ndi t'ahdoo Settlement bibéeso naa'niihgóó, éí Class Member's Settlement béeso nii;yéhígíí bich'íl nidoolyéél diné náádiilyáago binichq'í baa hwiinít'í góne'.

Trust Administration Class

- September 30, 2009 yéedáq' t'áá hijiináago, dóó hái da
  - IIM account béesh ḥichíí'ii bee da'ínííshígíí bii' daasdzogo Wáashindoon yee yilnishígíí biyi' ("Electronic Ledger Era") 1985 dóó September 30, 2009 bita'gi náhalzhiish yéedáq' éí doodaii'
  - Hait'áo da ił iishjání ízhoolííl díí trust land ḥahdoo bee hóhálniihgo éí doodaii' restricted status dahólqó nít'éégo September 30, 2009 éí doodaii'
- Diné kéyah bibéeso bee baa áháyánéé ádingo bi IIM account éí doodaii' trust assetsígíí éí binichq'í baa hwiinít'íl góne' t'ah ndii baa hwiinít'íjgo Wáashindoondi naaltsoos yis'ánígíí t'ah ndii qaq' át'éego bee oonishgo September 30, 2009 yéedáq'.

Heirs bił hane':

- Class Members bi heirs náádiilyáago September 30, 2009 yéedáq', ndi t'ahdoo Settlementígíí nidahályéégóó, éí Class Member's Settlementígíí diné náádiilyá binichq'í baa hwiinít'íl góne' bich'íl nidoolyéél.

7. T'áá bee átah jidoogáálígíísh hólq?

Historical Accounting Class éí doo yił ólta' da hái da t'áá sahdii ni'níltsoozgo June 10, 1996 t'áá bich'íl yookáálgo, éí Wáashindoon bik'íjíl Historical Accounting t'áá át'é níjókeedgo.

Trust Administration Class éí doo yił ólta' da hái da t'áá sahdii ni'níltsoozgo éí doodaii' átah class actionjí nizhníltsoozgo éí Funds Administration Claimsígíí éí doodaii' Land Administration Claim jókeedgo Wáashindoon bik'íjíl t'ahdoo **December 10, 2010jíl** iiłkááhgóó.

8. Doo shiIIM account hólqgóó éí doodaii' shi IIM accountígíí doo choo'ílgóó éí doodaii' t'áá shiidáq'dii doo hólqgóó, díí Settlementígíísh ḥahdoo shidéét'i?

Aoo' ákot'ée da dooleeł. Historical Accounting Classjí nił ólta'go dóó/éí doodaii' Trust Administration Classjí da kojí na'ídíkid hastáá bii' yisdzooígíí yii' yaa halne'ígíí ákot'áo éí Settlementígíí nídéét'i'.

K'ad **doo IIM níhilyéhígíí binaaltsoos doo naanináhajeehgóó**, biniiyé hadi'díílííl áádóó naaltsoos bich'íl ádíílíílgíí naaltsoos t'áá iídáq' bikáá'ígíí bich'íl ádíílííl. Béesh ḥichíí'ii biyi'jíl hada'dilyé'ígíí ałdó' choidííl'íjílgo bñighah éí www.IndianTrust.com. T'áadoo le'é binahjíl éé hozinígíí ił iishjání ádíílíílgíí nídéiyídookił éí binahjíl Historical Accounting Class átah nílínígíí bée hozin biniiyé

Ná'ídílkidísh? Kojíl hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

dóo/éí doodago Trust Administration Class da. Hada'dilyaaígíí dóo naaltsoos bínáádaoltá'ígíí éí yah ánáhidínóodah t'ahdoo 45 jí yilkááhgóó yah ánídínóodah díí aahwiinít'jíldoo Settlementígíí t'ahdoo yee lá áleehgóó (éí doodaii' aahwiinít'jíldoo hahgo shíí yah ánídínóodah didoonítl). Áyísii bee lá ádooleelígíí éí Fairness Hearing bikéedoo doo. Béésh lichíí'ii biyi' hane'ígíí díníítl'jíl éí doodaii' t'áá jiík'eh hane'jíl hódíílnih éí biná'ídíítl'kíl díí hadadilyé'ígíí hahgo bee e'e'aah biniiyé.

9. Doo shił béeé hozin da, Settlementígíí daats'í ánishtah.

Doo nił béeé hózingóó haajígo bee átah nílínígíí éí doodaii' t'áá ałts'áaghjí Classes da éí doodaii' Wááshindoondéé' daats'í naaltsoos naanináhajeehígíí nee hólq, t'áá jiík'eh bee hane'ígíí bich'jíl hódíílnih 1-800-961-6109 biná'ídíítl'kíl éí doodaii' díí baa nídiniitáál www.IndianTrust.com. Biná'ídíítl'kíl hólqo -go naaltsoos bikáá' ádíítl'íl éí Indian Trust Settlement, P.O. Box 9577, Dublin, OH 43017-4877 jíl ádíítl'íl. T'áá aanii shí ałdó' shił ólt'a dooleeł Classígíí biyi'jíl, áko ndi IIMdéé' naaltsoos nináhajeehígíí doo naanináhajeehgóó naaltsoos hadidíítl'íl dóo naaltsoos bich'jíl ádíítl'íl hólqo naaltsoos t'áá fídáq' bikáá'ígíí bich'jíl ádíítl'íl. Hada'dilyé' bee ada'ii'aahígíí baa hane' na'ídíkid 8 dóo 24 bii' yisdzoh.

Settlementjí Béeso Bee Aa'áhayánígíí — Ha'át'íísh Éí Nínádoolyéél

10. Settlementjí béeso bee aa'áhayánígíí ha'át'íísh éí ninádoolyéél?

Settlementígíí díí át'éego choidoo'jíl:

- \$1.412 billion béeso Accounting/Trust Administration Fund, áádóó ałdó' \$100 million béeso Trust Administration Adjustment Fund, áádóó ałdó' fnáoltá'í níyiilchihígíí, Historical Accounting dóo Trust Administration Claims yik'éni'dooléél. Díí ałdó' binahjíl ádoolyjíl dóo bini'doonishígíí díí Settlement yá yik'éni'dooléél dóo ha'át'íí shíí bąąg naada'azl'ígíí da (Na'ídíkid 13 díníítl'jíl).
- \$1.9 billion béeso éí Land Trust Consolidation Fund díí "fractionated" landígíí individual Indian trust land bee náhidoonih (Na'ídíkid 11 díníítl'jíl). Díí yinidaalnashígíí éí t'áálá'í sizjigo bitsí' yishtlizhii béeso baa dahidoo'nił éí t'óó ahayói kéyah binahjíl béeso ni'iilchiihígíí bizhí dabiká'ígíí bá ałts'á dadoodzoh. Kéyah náhaniihígíí éí t'áá hwí súzhnizingo t'éiyá. Kéyah náhaazhnii'ígíí éí t'áá hó hádine'é bee baa ánaáháyádoo.
- \$60 million béeso bı́ighahgo éí bitsí' yishtlizhii Indian Education Scholarship Fund bá hódahgo da'ólt'a'ígíí bee bikáá'ada'doowoł biniiyé. Díí béesoígíí éí \$1.9 billionígíí Trust Land Consolidation Fund biyi'déé' hadoo'nił dóo díí yéego Fractionated Landígíí nidahaaz'nii'go bibéeso ni'iilchihígíí aajíl choidoo'jíl.

Hazhó'ó baa hane'ígíí éí díí bii' yisdzoh Settlement Agreement, éí www.IndianTrust.com bii' hólq.

11. Fractionated Land ha'át'íí át'é?

Fractionated land éí t'oo ahayói diné bizhí' dabikáá', ḥah da neeznádiin dóo bi'aan daabí ḥeh. Áko, la'igo fractionated land ałts'ádaasdzoogíí bizhí' dabikáá'ígíí éí ałch'jíl díí bich'jíl adahalch'ąął.

ACCOUNTING/TRUST ADMINISTRATION FUND

12. Díkwíí shich'jíl nidoolyéél account Class Member nishlíjigo?

Historical Accounting Class átah jiljigo éí t'áálá'í jinítjnigo éí \$1,000 hach'jíl nidoolyéél. Díí éí

Ná'ídíítl'kíl? Koji' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

t'áálá'í jizínigo, accounting doo hwee hólóqgóó éí doo t'áá bitséedi hach'í ni'doolyéél da.

13. Díkwíí shich'í nidooleyéél trust Administration Class Member nishlígígo?

Binahjí' bóholníihígíí éí haashíí néelt'e' béeso ni IIM account biih niidee'doo. T'áálá'í jinítínigo Trust Administration Class átah jilíigo éí t'áá ájiltso \$500 neeznádiin béeso hach'í nidooleyéélgo nidinéet'á. \$100 million béeso éí Trust Administration Adjustment Fund bii' hólónígíí éí haashíí néelt'e' hach'í niilyéhéééé binéidoot'áál éí Trust Administration Class Members bá. Éí k'ad binahjí' bée hózinígíí éí haashíí néelt'e' hach'í niilyéhéééé dá kwíi doolííl éí Trust Administration Class Members bich'í \$800 béeso. Há IIM account hólóqgo 1985 dóó níléní September 30, 2009 íidáq' hólóqgo éí \$800 béeso t'áá biláahgo da hach'í nidooleyéél. Díí ni'ílyéhígíí éí t'áá sahdii, ałdó', \$1,000 béeso nidooleyéél Historical Accounting Class ałdó' átah jilíigo.

Bee wólta'ígíí éí IIM account áláahdi hach'í niilyáhígíí neeznáadi ákot'áo nááhaigo binahjí' bee wólta'go haanéelt'e' Trust Administration Funddék' hach'í nidooleyéél. Éí béesoígíí t'óó sha'shingo \$850 million dóó \$1 billiongo sinil. Ts'ida ánéelt'e' nich'í' nidooleyéélígíí doo bée hózin da k'ad haalá díí binahjí' át'é (a) haashíí néelt'e' béeso IIM biih heesdzoh níléní hoolzhishdék', dóó (b) haashíí néelt'e' béeso yidzihh dooleel díí Accounting/Trust Administration Fund díí ni'iisya' bikéedoo:

- \$1,000 béeso nidahaasya'ígíí díí Historical Accounting Class Members bich'í, dóó
- Agha'diit'aahii béeso yik'é nidaashnishígíí béeso chodayoos'íidígíí, dóó béeso bich'í nátqá' ninádaahaasyáhígíí dóó naanish yídaneedlínígíí biniiyé béeso Class Representatives bich'í nidahaasya'. (Na'ídíkid 33 dínlíí'lí) dóó bik'é nida'azhnishígíí dóó Settlement bee hahodidooníílhígíí bąąh haazlíf'ígíí.

Kin nálgai haz'áqadi hastóí nidahwii'ááhígíí yee hadaazdzíí díí nida'iilye'ígíí Trust Administration Class Members bich'í bá bídéidoot'áál díígii' át'éego wólta'go bich'í nida'idooleyéél:

- Ádin; éí doodaii
- Doo ádingóó (áko ndi Stage 2 paymentígíí hach'í niilyáago (Na'ídíkid 14 dínlíí'lí) áko ndi Trust Administration Class Members éí bich'í nida'ílyáhígíí, ádingo bee wólta'ígíí).

Jó kot'é: \$500 éí nich'í' nidooleyéélgo, nich'í' niilyéhígíí da dé kódoolyíí \$800jí'. Níighahgóó bighanígíí \$600 bich'í niilyéego, bich'í niilyéhígíí da bá dé hodooleyíí \$800jí'.

Díí éí t'óó binahjí' bee dawólta'ígíí ádaat'é dóó \$1,000 béeso bináádédoot'áál éí Historical Accounting Class átah jilíigo. Ni Trust Administration biniiyé nich'í' ni'ílyéhígíí konéelt'e' daats'í dooleel éí doodaii' t'áá biláahgo da t'áá bich'ígo da.

- Áláahdi hach'í ni'ílyáhígíí neeznáadi ákot'áo nááhaiígíí binahjí' wólta'go áhínéidzohgo éí ádin dóó \$5,000 béeso ájiiláago, nich'í' nidooleyéélígíí daats'í \$800 dóó \$1,250.00 béeso bita'gi da dooleel.
- Áláahdi hach'í ni'ílyáhígíí neeznáadi ákot'áo nááhaiígíí binahjí' wólta'go áhínéidzohgo éí \$5,000.01 dóó \$15,000 béeso ájiiláago, nich'í' nidooleyéélígíí daats'í \$1,250.01 dóó \$2,500 béeso bita'gi da dooleel.
- Áláahdi hach'í ni'ílyáhígíí neeznáadi ákot'áo nááhaiígíí binahjí' wólta'go áhínéidzohgo éí \$15,000.01 dóó \$30,000.00 béeso ájiiláago, nich'í' nidooleyéélígíí daats'í \$2,500.01 dóó \$5,000 béeso bita'gi da dooleel.
- Áláahdi hach'í ni'ílyáhígíí neeznáadi ákot'áo nááhaiígíí binahjí' wólta'go áhínéidzohgo éí \$30,000.01 dóó \$75,000 béeso ájiiláago, nich'í' nidooleyéélígíí daats'í \$5,000.01 dóó \$12,000

Ná'ídílkidish? Koji' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

béeso bita'gi da dooleet.

- Áláahdi hach'íl ni'ílyáhígíí neeznáadi ákot'áo nááhaiígíí binahjíl wólta'go áhínéidzohgo éí \$75,000.01 dóó \$750,000 béeso ájiiláago, nich'íl nidoolyéélígíí daats'í \$12,000.01 dóó \$125,000 béeso bita'gi da dooleet.
- Áláahdi hach'íl ni'ílyáhígíí neeznáadi ákot'áo nááhaiígíí binahjíl wólta'go áhínéidzohgo éí \$750,000.01 báéoso biláahgo ájiiláago, nich'íl nidoolyéélígíí daats'í \$125,000 biláahgo nich'íl nidoolyéél.

Nikéyah bibéeso sinilígíí neeznáá nááhai t'áá bich'íl nich'íl ni'ílyáago, ninádahaasyáhígíí t'áadoo báéoso la' iinilágóó éí t'áá ádin bikáá'go ná ádadoolyíí. Béeso há biih hi'nilyéé hats'áq' nát'áq' hanaa'nilgo áadóó bił da'jítahígíí báéoso bita' alnániidee'go da éí doo díí bił wólta' da dooleet.

14. Accounting/Trust Administration Fund bibéeso éí hait'áo nídahidoolyéél?

Settlement bee lá azlíí'go, naakigo ni'doolyéél.

Stage 1 – Béeso \$1,000 Historical Accounting Class Members bich'íl nidoolyéél, Settlement bee lá azlíí' bikéedoo t'áadoo nízaad níhoolzhishí dóó aahwiinít'íídoó yee níhwini'áago. Class Members dajilnígíí t'áadoo hak'ída'neetá'ígíí, éí hach'íl nidaaasyá'ígíí Remainder Account wolyéhígíí biih doo'nił níléí Class Member bik'í'neetáají' dóó il iishjání ázhdoollííl hait'áo átah hwídeet'iígíí. Class Member ch'éeh hahwidi'neetzáágo t'ahdoó ałtsó ni'iilyéégóó, éí hábáéoso hach'íl niilyéhée Indian Education Scholarship Fund biih doodzoh (Na'ídíkid 21 dínlíí'líí).

Stage 2 – Trust Administration Class Member bich'íl niilyéhígíí éí Trust Administration Class t'áá át'é báéé dahoozingo dóó haanéelt'e' bich'íl nida'doolyéélígíí báéé dahoozingo (Na'ídíkid 13 dínlíí'líí).

15. Accounting/Trust Administration Fund bibéeso la' ch'éédzii'go éí haadoolyíí?

Ałtsó nida'iisya' bikéedoo, báéoso ch'íniidee'ígíí éí Indian Education Scholarship Fund baa doo'nił (Na'ídíkid 21 dínlíí'líí).

TRUST LAND CONSOLIDATION FUND

16. Trust Land Consolidation Fund ha'át'íí át'é?

Hoolzhishdéé', nináda'iichiíh bik'eh, Indian trust Lands hwéé daholónígíí t'áá íiyísii hákéyah díkwíí néeláq'go shíí alts'ánaádzogo t'áá íiyísii alts'íí daazlíí' ("fractionated"). Wáashindoondéé' yóltágo, bikéyah da'ilnígíí t'áá níléídéé' ałch'ídigo hach'íl adahalch'aqł dóó IIM bi'oonishígíí álááh áníłtsogo bąąh ilí díí bitsí' yishtlizhii bich'íl nidaalyéhígíí éí t'áá a'óh.

Díí \$1.9 billion báéoso Trust Land Consolidation Fundígíí éí binahjíl bitsí' yishtlizhii bá bóhónéedzázago ályaa báéoso fractionated land biniiyé bich'íl nida'ídiyoolyéél. Áadóó binahjíl yinéedlíígo bikéyah baa náhidoonihígíí, éí fair-market value biláahgo nidoolyéél éí njilyáhígíí éí Indian Education Scholarship Fund biih doo'nił (Na'ídíkid 21 dínlíí'líí).

Díí Trust Land Consolidation Fund díí'jí'go choidoo'íí: (1) kéyah fractionateddígíí bee náhidoonih, (2) Trust Land Consolidation Program bee náásgóó oonishdoo, (3) Trust Reform bee ádoolyíílgíí éí (Na'ídíkid 23 dínlíí'líí), dóó (4) \$60 million Indian Scholarship báá doo'nił. Ts'ída ndi shíí 85% břighahgo éí kéyah bee nidaaloonih. Díí Department of the Interior éí bitsí' yishtlizhii yił ahił nidaaloonih éí fractionated interests báéé dahodoozííl biniiyé éí binahjíl daats'í kéyah nidaaloonih.

Ná'ídílkidish? Koji' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

17. Haanéeláá' shich'í' nídoolyééł shikéyah náhíséł'nií'go?

Díí Department of the Interior éí fair-market value bíighahgo fractionated trust land hach'í' ch'íidoo'áál.

18. Shikéyah hait'áo náhideeshnih?

Bik'ehgo trust land náhidoonihígíí t'ahdoo hazho'ó bée hoozjih da. Bik'ehgo á'doolyílgíí bée hozingo, díí Department of the Interior éí bitsí' yishtlizhii trust beneficiaries danilníngíí hadeidínótáál éí fractionated interests bee dahólónígíí baa náhideeshnih nízingo.

19. Kéyah haadaal'í dabikéyahígíí ch'ééh hadabidi'neeztäągo?

Díí fractionated interest Department of the Interior náhideeshnih nízingo, áko bikéyah da'ilníngíí ch'ééh hadabidi'neeztäągo, Interiordéé' hadahodinootáál Class Members doo bée dahozinígíí, éí áseezí naaltsoos biyi'jí' hadahodi'nítáadoo dóó naaltsoos ił dahane'igíí biyi'jí' hastáą nídeezidji' áhot'eedoo. Díí Settlement bikéedoo ashdla' nináánáhaigo, Class Members dahójilqóó ndi doo bée dahozin daígíí, éí baa nahwidigí'go ch'ééh Wááshindoon hahoneeztäągo, éí t'óó lá da'jisłí' hwinidzindoo há fractionated interests dóó há Indian Land Consolidation Funds éí t'óó há IIM account biih doo'nił.

20. Trust Land Consolidation Fund haanízahgóó bee áhodoolzhish?

Díí Department of the Interior éí neeznáá nááhaiji' bee há haz'á díí Settlement bee níhoot'ádoo éí fractionated trust land bee náhizhdoonih biniiyé. Land Consolidated Fund t'áá ch'ídaadzi'igíí éí t'óó U.S. Treasury baa nídoo'nił.

INDIAN EDUCATION SCHOLARSHIP FUND

21. Indian Education Scholarship Fund bibéeso lá hait'áo bee ni'doonish?

Díí Indian Education Scholarship Fund éí béeso bitsí' yishtlizhii da'ólt'a'igíí wódahgo da'ólt'a' bá dooleeł. Táaji'go bee ni'doonish:

- \$60 million béeso bíighahgo éí Trust Land Consolidation Fund biyi'déé' hadínóodah dóó fractionated interests díí trust land bee nídaħħaznii'igíí bibéeso ałdó' bóoltq'doo. Kót'áo éí nídoo'niħ:

Kéyah náħħaznii' bąqħ haz'líl'igíí	Béeso īħadħoo bee áká'e'elyeedígíí
Béeso \$200 t'áá bich'í'go	\$10
Béeso \$200 - \$500 bita'gi	\$25
Béeso \$500 biláahgo	5% na'iiznii'igíí

Indian Education Scholarship Fund bich'í' niilyáhígíí éí fair-market value bąqħ hilníngíí t'áá bił wólta' éí bitsí' yishtlizhii kéyah daabħígíí.

- Béeso ch'ídaadzi'igíí díí Accounting/Trust Administration Fund biyi'déé', ałtso nida'iisya'go bikéedoo dóó díí Settlement bąqħ da'azlī'igíí nidahaasya'go, éí Indian Education Scholarship Fund biih doo'nił.

- Class Members nidahidooiyéélígíí t'áádoo nidahaasya'góó ashdla' nááhai Settlement bikéedoo éí bee lá da'dooleeł Indian Education Scholarship Fund biih doo'nílgo. Díí béeso náás deesnilígíí éí doo ałchíní dóó sáanii bini' bąąh nidahaz'ánígíí, nazhnitł'ah jilíigo, éí doodaii' ałahjí' haa'áhayáqago, bich'í' nídahidooiyéélígíí doo ááh ha'níi da.

22. Indian Education Scholarship Fund bibéeso hait'áo ádoolyíll?

Na'anish bił haz'á t'áá bí deiyéelyéédígíí éí ałts'áqhdéé' ałha'deet'ánígíí éí Indian Education Scholarship Fund yináha'áago yinídoolnishiğíí yaa deididoo'áál. Diné la' bits'ádahidoodlahgo trustees dodooleeł éí díí béesoígíí yik'ídadeez'íl'doo biniiyé. Díí Trustees éí Secretary of the Interior yik'ídadidoolnih, representative Plaintiffs aldo', áádóó na'anish bił haz'á t'áá bí deiyéelyéédígíí aldo' yik'ídadidoolnih. Díí Secretaryígíí éí bitrustees néídiyoołá éí ałtsé bitsi' yishtlizhii yich'íl hádaasdzi'go índa dóó yizhí hái lá átah dooleel dadidooníł bitsi' yishtlizhiidéé'go.

INDIAN TRUST HÁADADILYÁÁ

23. Díí Settlementígíí lá hait'áo Indian trust reform bídéét'i'?

Indian Trust háadadilyáago binááda'ínííshdoo dóó béeso diné bá baa áhayánígíí nee'niji' hazhó'ó bił oonishdoo biniiyé. Díí Settlement Agreementígíí éí béeso yee lá aslíll' kojí' Trust Land Consolidation Fund biih yidzooígíí éí Indian trust administration dóó reform binida'azhnishígíí biniiyé. Nee'niji', Class Members éí t'áá Wááshindoon yee nináá'doołsosgo trust reform biniiyé bee haz'á.

Hait'áo hach'í' ni'elyeeh

24. Hait'áo shich'í' ni'doolyéél?

Settlementdéé' hach'í' ni'doolyéélígíí bee há áhoot'i'ígíí, t'áá ałts'áqähjí classes éí doodaii' t'áálá'íjí átah jilíigo. Doo IIM account binaaltsoosígíí doo hwaa nináhajeehgóó dóó díí classes t'áá háají da átah nishlí nínizingo, biniiyé claim form hádidíllíł. Díí claim formígíí éí yee nił hodoolnih ha'át'íí éí il iishjání ádíílífílgíí dóó éí binahjí' daats'í nich'í' ni'doolyéél. Hazhó'ó yíidííltah bik'ehgo a'díílífílgíí. Díí claim forms dóó naaltsoos bináádaolqa'ígíí éí 45 yiskáají' yah ánídíijih dóó aahwiinít'í yee lá aslíll'doo hahoodoolzhish (éí doodaii' aahwiinít'ídooh ahgo shíí yah anáhidoojih díniidgo da). Áyíssi bee lá ádooleélígíí éí Fairness Hearing bikéedoo doo. Béésh tichíí'ii il halne'ígíí éí doodaii' t'áá jílk'eh hane'ígíí bich'í' hódíílnih díí baa hane'ígíí dóó ahgo bee ada'ii'áahígíí biniiyé. Díí claim form éí kojí' ádíílífíł:

Indian Trust Settlement
P.O. Box 9577
Dublin, OH 43017-4877

Átah deesháál dinínéę dooda ni'doo'níldgo, bee ná haz'áqdooh haa'í shíí hoolzhishgo naaltsoos la' yah ánaáníjaah ni'doo'niigo.

25. Ahgo shich'í' ni'doolyéél?

Nida'ídýoolyéélígíí éí díí aahwiinít'íidéé' ákée'di Settlementígíí yee lá aslíll'di doodeeł, dóó náahodahgo baa hwiinít'ínígíí ałtso ádaalyaaji'.

Ná'ídíłkidísh? Kojí' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

Settlementjí T'áá Átah Jilíigo

26. T'áadoo le'é ádeeshlígíí daats'í hóló Settlement bá?

Doo hait'áo da ádíínííl da Settlement t'áá átah nilíigo t'áá hazhó'ó IIM account binaaltsoos doo naanináhajeehgoo t'éiyá bik'ehgo a'dílílhígíí hóló. Ákot'éego éí claim form hadídíílííl éí binahjí' daats'í nich'í' ni'doolyéél.

27. Ha'át'íish éí ats'ádinisht'aah Settlement átah sélíí'go?

Settlementígíí bee lá azlígíí'go, bee ná ádahazt'i'ígíí t'óó ni' hódíílííl. Wááshindoon doo t'áá sahdii bee ni'dííltos da díí Settlement bídadéét'i'ígíí. Áyísíí baa náhát'ínígíí Wááshindoon doo bik'íjí' ni'dííltos daaígíí éí Section A yaa halne', saad 14 dah shijaa'ígíí, 15, dóó 21 díí Settlement Agreement biyi' yisdzoh. Éí bee Wááshindoon "releasing" ádíílííl dóó hái shíí áají yił déiyílníshígíí ałdó' éí section I bikáá' díí Settlement Agreement biyi'. Díí Settlement Agreement éí béésh lichíí'ii ee il halne'ígíí bii' www.IndianTrust.com.

IIM account binaaltsoos t'áadoo la' 2009 yéedáqá' néiyílwodgóó, áko éí September 30, 2009 yéedáqá' IIM account díkwíí bii' sinil nít'éé'ígíí éí yiidííkił éí biniinyé kojí' hódíílnih 888-678-6836. Ni IIM account díkwíí sinil lá nínízingo bíná'ídííniłkidgo, Interior yee nił hoolne'ígíí éí bee lá asíníłłidoo t'áá hazhó'ó díí Settlementígíí bits'éníyáago éí lahgo át'é (Na'ídíkid 28 díníłt'íjíł).

Díí Settlementígíí éí released claims t'áá át'ée nít'éé' yaa halne', éí biniinaa hazhó'ó yiidííltah. Na'ídíkid nee hólóqgo agha'diit'aahii bił haz'qají bich'i' hadíídzih díí bizhi' dabikáá' na'ídíkid 32 biyi' t'áá jiík'eh éí doodaii' t'áá ní ne'agha'diit'aahii bik'é asíníłahígíí bich'i' hadíídzih.

Settlementígíí Nahji' Hajíghááhgo

28. Settlementígíí doo átah deeshááł da nisingo shä'?

Bee haz'áanii bik'ehgo, Historic Accounting Class doo bits'ádíínáál da, átah nílígíí. Trust Administration Class t'éiyá bits'ádíínáálgo bee haz'á. Éí akwé'é Settlement yaa nát'ínígíí doo bee átah nishłíí' da dooleeł nínízingo, éí bee ádahazt'i'ígíí binahjí' a'dílílhígíí bits'ádíínáál. Díí lahda óolye "opting out". Áts'ájínááhgo, éí binahjí' t'áá hwí ni'jiłtsosgo bee há haz'á. Éí doodaii' la' da ałdó' yits'ádahaaskaigo bił alhizhdiikah dóó t'áá sahdii Wááshindoon bee nida'jiłtsos díí Trust Fund Administration dóó Land Administration Claims bik'íjí'.

Trust Administration Class bits'ádeeshááł nínízingo,

- Doo éí béeso naa doo'nił da Fund Administration dóó Land Administration Claimsdéké'.
- Aahwiinít'íjdo yee níhwini'ánígíí doo bee ni'dótq' da dooleeł dóó bee ná áhoot'i' Wááshindoon bee ni'níltsoosgo.
- Doo nił áhot'éhígíí éí doodaii' doo hait'áo da bik'iyádííltih da díí Trust Administration Class baa hwiinít'íj bídadeet'i'ígíí.

Historical Accounting Class átah nílígíí:

- Doo bíts'á'ádi'díílt'ééł da.

Ná'ídííkidish? Kojí' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

- Aahwiinít'íidéé' Settlement yee lá aslígí'go, doo Wááshindoон bee ni'dííltos da díí Historical Accounting Claims bee.
- \$1,000 béeso nich'í' níilyáago.
- Díí Settlement ádoolyíilgíí doo nił áhot'éégoo dóó bee hadíídzihígíí hólqogo bee haz'á.

29. Hait'áo éí Trust Administration Class bits'ádeesháál?

Áts'ádeesháál nínízingo, naaltsoos ádíílít áts'ádeesháál diníigo díí *Cobell v. Salazar* baa hwiinít'ínígíí doo anishtah da dooleeł nínízingo. T'áá át'é nízhi' bee nee hwi'dólzinígíí ádíílít, nibéésh bee hane'í, ninaatsoos dootl'izhí binumber, ni IIM account binumber(s) (hólqogo), dóó nízhi' díízoh. Nahjí' hadeesháál diníigo da hódíílnih éí doodaii' béésh lichíí'ii t'áá bí nitsékeesígíí biyi'jí' da. Naaltsoos ádíí'áh nahjí' haashááh diníigo yíiníkeedígíí éí **April 20, 2011** bijí bik'ísi'áago kojí' ádíílít:

Indian Trust Exclusions
P.O. Box 9419
Dublin, OH 43017-4519

T'áá shqodi baa áko nínízin díí béeso \$1.512 billion Accounting/Trust Administration Fund biyi'déé' nich'í' níilyéhéé díí Trust Administration Class t'áá átah nílígí nahjí' haashááh díinínídgo béeso nich'í' nidoolyééé éí t'óó Wááshindoон baa nídooníl.

Settlementígíí Bik'íjí' Hajidziihgo Éí Doodaii' Bá Hajidziihgo

30. Hait'áo éí bik'íjí' hádeesdzih éí doodaii' bá hádeesdzih?

Class Members danilnígíí Settlement yik'íjí' hadaadziihgo éí doodaii' t'óó yaa hadaadziihgo bee haz'á. Áko ndi, Trust Administration Class bits'éiniyáago, bik'íjí' hanídziihgo éí doodaii' t'óó baa hanídziihgo, Settlement doo nił yá'át'ehígi t'éiyá. Áadóó aldó', bee hádíídzih éí doodaii' bik'íjí' hádíídzih bąąh haaz'lí'ígíí dóó béeso chodeiyoo'síidígíí díí Class Counsel dóó na'anish böhoneedlí biniiyé béeso niheesa'ígíí dóó Class Representatives bá dahaazlí'ígíí aahwiinít'íidoo níidinj'ánígíí (Na'ídíkid 33 díníl'íjí). Díí Settlement doo la' nił áhot'éégoo bininaanígíí ájiil'íjh. Díí Settlementígíí hwił aaníigo aldó' bee hajidzih. Doo nił áhot'éégoo dóó bá hadeesdzih nínízingo, naaltsoos ádíílít díí biká'a'go:

- (a) Bee wójihígíí (*Cobell v. Salazar*) dóó bee wólta'ígíí (1:96cv01285);
- (b) Nízhi' t'áá át'é, ninaaltsoos nináhajeehígí, nibéésh bee hane'í, IIM account binumber(s) dóó nízhi' yisdzohgo;
- (c) Bee hadeesdzih díí Settlementígíí, bídáoltá'ígíí (1) bik'é'azlá dóó bąąh aazlí'í' wókeed Class Counsel bá, (2) na'anish böhoneedlí biniiyé béeso Wááshindoон dóó Class Representatives báá dahaazlí'ígíí, éí doodaii' (3) nááná la' bąąh nááda'azlí'ígíí aahwiinít'íidoo níidinj'ánígíí. Bee hanídziihígíí biniiyé hólqogo éí díí Settlement bik'íjí' hádíídzih; áadóó
- (d) Bee haz'ájanii k'ehgo éí doodaii' t'áá aanii bik'ehgo ádahoodzaa'ígíí bee áká'a'ayeed biniiyé aahwiinít'íidi bił iishjání ájíí'íjh Class Member bee átah jilíigo bee biká'ájilwo' biniiyé, dóó azhá shíí Fairness Hearingdi daats'í hójilqo dooleel ndi.

Naaltsoos ádíílít bee hanídziihígíí dóó doo nił aanínígíí ták'go haz'á bich'í' á'díílítígíí éí **April 20, 2011** jí' t'ahdoo iilkááhgoo:

Ná'ídíkidish? Kojí' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

Aahwiinít’í	Class Counsel	Defense Counsel
Clerk’s Office United States District Court for the District of Columbia 333 Constitution Avenue, N.W. Washington, DC 20001	Cobell Class Counsel 607 14 th Street, NW Suite 900 Washington, DC 20005-2018	Robert E. Kirschman, Jr. Dept of Justice, Civil Div. P.O. Box 875 Ben Franklin Station Washington, DC 20044

T’áá ní bik’é’ásíníláago, bee ná áhoot’í’ Fairness Hearingdi bá hadeesdzih éí doodaii’ shił áhot’ehígíí da bee hádeesdzih nínízingo haz’á éí díí béełt’é daats’í, bóhínéedzåą daats’í, éí doodaii’ t’áá daats’í ákodaat’é díí Settlementígíí (Na’ídíkid 36 dínííł’íjì).

31. Hait’áo ał’ąą át’é díí Settlementígíí bik’íjì’ haasdziihgo dóó nahjì’ haashááhgo?

Settlementígíí t’áá haa’í da doo hoł áhot’éégoo áko ndi Class Members t’áá átah nishljjidoo jiníigo biiğhah. Doo hoł áhodaat’ehígíí aahwiinít’íjdoohá yaa áhonízingo ájił’íjì. Náábináají’ náánél’íjìgo, nahjì’ hajighááhgo éí doodaii’ “opting out” áah yílnínígíí éí Trust Administration Class doo átah nishljjidoo jiníigo ájiní éí doodaii’ Settlement bibéeso niilyéhígíí doo la’ shaa doo’nił da. Ats’áhwí’deelt’e’go éí t’áá ałtso Settlement bee há áhoot’í’ígíí ninázhdi’áah éí Trust Fund Administration Claims éí doodaii’ Land Administration Claims áah yílní, haalá éí baa hwiinít’íneę k’ad doo nídadéét’í da. Nahjì’ hainiyáago, bee ná áhoot’í’ t’áá ní ni’níłtsoosgo.

Agha’diit’aaħii ná yáłti’ígíí

32. Díí baa hwiinít’íngíísh biniiyé she’agħa’diitaħħii hólq?

Aoo’. Aahwiinít’íjdooh agha’diit’aaħii há yik’ídiilnh dóó Class Members bá éí “Class Counsel” ádaat’é éí ádaolyéhígíí:

Dennis Gingold 607 14 th Street, NW, Suite 900 Washington, DC 20005-2018	Keith Harper Kilpatrick Townsend & Stockton LLP 607 14 th Street, NW, Suite 900 Washington, DC 20005-2018
---	---

Doo éí díí agha’diit’aaħii bik’éni’díiléél da. Nááná la’ agha’diit’aaħii shá sizjidooh nínízingo, t’áá ní la’ choidiílt’éél t’áá ní bik’é’ásíníláago aahwiinít’íjdi ná yáłti’doob biniiyé.

33. Hait’áo éí agha’diit’aaħii bich’íj’ nida’doolyéél? Class Representatives bináánéit’ánígíísh la’ bich’íj’ nidahidoołyéél?

Agha’diit’aaħii bąqħ hílñígíí, Class Counsel bąqħ haazlī’ígíí dóó yik’énidaashnishiġíí éí aahwiinít’íjdooh bee haz’áanii bik’ehgo dooleel, Class Members béeso bee baa áháyánígíí éí t’áá saħdii ilíjgo Wááshindoondéę́ yaa nitsékees éí binahjì’ díí trust yihwideez’áqdoob dóó yik’é fyilaa. Béeso ach’íj’ nidahidoołyéélígíí éí Accounting/Trust Administration Fund biyid’deę̄ doo.

Settlement binahjì’ bee lá azlī’ígíí, nida’astsoozígíí aahwiinít’í yił iishjání ádayiilaa béeso bąqħ haazlī’ígíí, béeso chodaoz’íjídígíí, dóó kódoo December 7, 2009 bąqħ da’azlī’ígíí. Nida’astsoozígíí yee hadaasdzí’ígíí éí kódaat’é:

Ná’ídílkidísh? Koj’i hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii’ nihaa nánítá www.IndianTrust.com

1. December 7, 2009 yéedáá' ałts'ááhdéé' agha'diit'aahii bąąh hilínígíí yee nidahaz'á, béeso chodaoz'íidígií, aahwiinít'íidi bee hideesnáá'ígií biyi' áadaaníigo agha'diit'aahii bich'í' niilyéhígíí, yik'é naashnish bąąh haazlí'ígií dóó díí Class Counsel doo díí béeso \$99,900,000.00 biláahgo ałdó' doo hach'í' nidooleyéél da. Éí nát'áá' bee haa'ádziihígíí éí baa hwiinít'íngíí éí díí Class Counsel doo \$50 million biláahgo ałdó' hach'í' nidooleyéél da ní. Díí bee ałha'deet'ánígíí díí kót'éego bii' hóló www.IndianTrust.com.
2. Ni'níltsoozígíí ánigo éí Class Counsel \$99.9 million béeso nidooleyéél díí December 7, 2009ji' nida'azhnishígíí bá.
3. Class Counsel nidaalnishígíí béeso bee lá ádooleelígíí náwólnígo yik'é nidaalnish, éí Class Counsel bich'í' nidooleyéélígíí éí 14.75% díí béeso classes bá wókeedígíí binahjí'. 14.75% éí \$1,512,000,000 béeso bee wóalta'go bits'ádoodzoh éí Settlement account biih doo'nił éí binahjí' éí béesoígíí \$223,020,000.00 Class Counsel baa doo'nił.
4. Aahwiinít'íidoo éí doo bee bi'dótá' da díí bee ałhada'deest'ánígíí béeso chodao'íngíí díí Class Representatives dóó Class Counsels bita'gi. Aahwiinít'íidoo bí bąąh silá hait'áo a'doollílgíí biláahgo da éí doodai' t'áá ach'í'go da Class Counsel baa doo'niłgíí éí bee haz'áanii bik'ehgo e'él'íngíí binahjí' áhot'é, Class Members béeso bee baa áháyánígíí éí t'áá sahdii ílífígo. Wáashindoondéé' yaa nitsékees éí binahjí' díí trust yíhwideez'ąądoo dóó yik'éhgo íyífilaa.

Agha'diit'aahii, bich'í' nidooleyéélígíí bee alha'deet'ánígíí, béeso chodeiyoos'íidígií, háádadilyáago, éí Class Counsel daats'í \$12 million bich'í' nidooleyéél binaanish bá, éí December 7, 2009 bikéedoo bąąh nááda'azlí'ígií bikéedoo. Class Counsel éí doo béeso hach'í' ni'doolyéél da t'áá hazhó'o Settlementígíí aahwiinít'íidoo bee lá azlí'ígo t'éiyáhi. T'áá át'é béeso wókeedígíí, béeso chodaoz'íidígií dóó bee nida'azhnishígíí díí December 7, 2009 dóó hoshdéé' éí Class Counsel kónéelláq' bik'é nishishnish níigo dóó aahwiinít'íidoo yee lá áleeh, éí Class Members danilínígíí yee háadaadzhíh dóó bik'íjí' astsoozígíí nát'áá háádahaasdží' bikéedoo.

Nida'astsoozígíí éí nida'doołtosos agha'diit'aahii bich'í' ni'doolyéél daaníigo dóó naaltsoos bikáá'go díí biniiyé dóó hót'áo ádadoołyíjíl dabikáá'go éí wókeedígíí éí doo **January 20, 2011** ji' iiłkááhgóo ádazh'doolíi. Éí naaltsoos niiltsoozígíí dóó naaltsoos bikáá' áadaalyaaígíí éí kwé'é hólóqodoo www.IndianTrust.com. Díí Attorney bich'í' nihidooleyéélígíí bee ałha'deet'ánígíí, béeso chodayoos'íidígií, dóó t'áá biiighahdoo nida'astsoozígíí naaltsoos nídéidoołtos agha'diit'aahii bich'í' nidooleyéélígíí, áádóó bee hada'iisdzi'ígií ałdó' yah ánídéidoonił éí díí Class Counsel aqah háyiitsíigíí, áádóó ałdó' t'áá bida'inííshgo béeso baa ninádahabííhígíí t'áá ákwííjí ha'át'íí shíí bik'é'azlähígíí díí bee ni'iltsoozígíí bee hasht'é doolnííl biniiyé. Díí éí naaltsoos dabikáá'doo áádóó aahwiinít'í bił haz'áadi aláqjí' naaltsoos íí'líní yisnildoo, United States District for the District of Colunbiadi, 333 Constitution Ave. NW, Washington, DC 20001.

Nida'astsoozígíí ałdó' naaltsoos nídéistsooz binahjí' ééh hózingo aahwiinít'íidi éí díí na'anish bee böhönédlí biniiyé baa doo'nił dóó ha'át'íí shíí yik'é ni'nílhígíí nát'áá' baa nídoo'nił díí Class Representatives bich'í' éí hot'é:

Elouise Pepion Cobell	\$2,000,000.00
James Louis Larose	\$ 200,000.00
Thomas Maulson	\$ 150,000.00
Penny Cleghorn	\$ 150,000.00

Nada'astsoozígíí ałdó' díí dayókeed \$10.5 million béeso nát'áá' nínádoolyéél Class Representatives bich'í' béeso chodayoos'íidígií biniiyé. Díí béeso wókeedígíí éí Class Members bich'í' nídhalyéhígíí

Ná'ídíłkidísh? Koji' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodai' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

kojí Class Representatives binaanish ádayiilaagíí bá bikáá' dah náánásnildoo. Haashíí néelt'e' ach'íí nidoolyéélígíí éí Accounting Administration Trust Fund biyi'déé' nidoolyéél.

Nida'astsoozígíí éí nida'dootsos na'anish bíhwíneedlígígo béeso aa yi'nílgíí bich'íí ni'doolyéél daaníigo dóó naaltsoos bikáá'go díí biniiyé dóó hót'áo ádadoolyíí dabikáá'go éí wókeedígíí éí doo **January 20, 2011**jí' iiłkáahgóó ádazh'doolíí. Éí naaltsoos níltsoozígíí dóó naaltsoos bikáá' ádaalyaaígíí éí kwé'é hólqodoo www.IndianTrust.com.

Class Members dajilnígíí dóó hwée nida'astsoozígíí bee há haz'á díí doo shił áhot'ée da dóó bee hádeesdzih díí nida'astsoozígíí kojí Class Counsel dóó Class Representatives yá yókeedígíí (Na'ídíkid 30 dínííl'íí). Díí doo áhot'ée da dóó hada'iisdzi'ígíí díí hwée ni'iltsoozígíí dóó Class Members dajilnígíí, éí aahwiinít'íído yee hadoodzih haanéelt'e' (a) agha'diit'aahii bich'íí nidoolyéél, béeso chodaoz'íidígíí bá, (b) nida'astsoozígíí béeso böhöneedlínígíí baa doot'áál dóó béeso nát'áá' bich'íí ninádahidoolyéél chodayoos'ídyéé bee haz'áanii bik'ehgo a'doolyíí Class Members béeso bee baa áháyánígíí éí t'áá sahdii ilíígo Wááshindoondéé' yaa nitsékees éí binahjíí díí Trust yihwideez'ádoo dóó yik'ehgo íyíllaa.

Aahwiinít'íído Fairness Hearing Áleeh

34. Hahgo dóó háadi éí aahwiinít'íído díí Settlementígíí yee lá áleeh?

Aahwiinít'íído Fairness Hearing áleeh 10:00góó oolkiłgo abinígo **June 20, 2011**go, Wááshindoon bi'aahwiinít'íí haz'áqadi District of Columbiadi, 333 Constitution Avenue NW, Washington, DC. Díí Fairness Hearingígíí náás didoot'áálgo da át'é áko ndi doo da bee ił hodoonih da ákodzaago, éí biniinaa t'áá áhqah díí www.IndianTrust.com éí doodaii' díí bich'íí hódíílnih 1-800-961-6109 go ná yá'át'ééh.

Díí aahwiinít'íídi, aahwiinít'íído éí díí Settlementígíí daats'í béełt'é, böhöneedzá daats'í, dóó bífah daats'í. Doo ákodaat'ehígíí hólqogo, éí aahwiinít'íído yídínóoł'íí. Aahwiinít'íído ałdó' agha'diit'aahii haaneeláá' bich'íí nidoolyéélígíí díí Class Members yá yálti'go yídínóoł'íí díí béeso daats'í t'áá la' bá bik'iih doot'áál díí Class Representatives danilnígíí. Aahwiinist'ííd bikéedoo, aahwiinít'íído éí Settlement bee lá a'dooseelígíí bąąh silá. Díí bee níhwidoot'álgíí doo bée hozin da hait'áo bee hodidoonáálígíí.

35. Baa hwiinít'íígoósh ákóó deeshááł?

Nidaga'. Class Counsel éí aahwiinít'íído na'ídíkidígíí nát'áá' yee haahídoodzih. Áko ndi shidó' ákóó deeshááł nínízingo éí t'áá ní bik'é'ásiníláadoo. Doo nił áhot'ehígíí díí hanídzihihígíí naaltsoos bił e'eleehgo, áko éí doo aahwiinít'íídi biniiyé jidoogááł da. Díí naaltsoos a'jiilaágíí bee há haz'áá goné' ájiilaago, aahwiinít'íídeé' há yídínóoł'íí. Áadóó ałdó' agha'diit'aahii t'áá sahdii bik'é ni'íníláago shá ákóó doogááł nínízingo t'áá bee haz'áá, ndi doo wókeed da.

36. Baa hwiinít'íídi haasdziihgóóish bee shá haz'á?

Aoo'. Fairness Hearing áleehdi aahwiinít'íído hadeesdzih jinígo bíjóki'. Fairness Hearingdi jighááhgo haz'á díí bee hazhloodzihígíí hólqogo díí béełt'ée daats'í, bífónéedzá daats'í, t'áá bífah daats'í díí Settlementígíí.

Ná'ídílkidish? Kojí' hódíílnih 1-800-961-6109 éí doodaii' nihaa nánítá www.IndianTrust.com

T'áá niit'éé'go Yaa Halne'ígíí

37. Hait'áo éí t'áá bitisgo yee shił hodoolnih?

Díí ił hane'ígíí Settlementígíí ch'ídaast'áągo yaa halne'. Settlement Agreementígíí t'áá lá'igo yaa halne'. Díí Settlement Agreementígíí ła' nízhidoołtsos áadóó bee al'ąą át'áo ánidaalyaaígíí naaltsos bii' daasdzoogíí t'áá bóoltq'go jinízingo éí díí biyi' hóló www.IndianTrust.com. Áadóó ałdó' naaltsos ázhdoolííl bina'ízhdíłkidígíí kojí' Indian Trust Settlement. P.O. Box 9577, Dublin, OH 43017-4877. Áadóó biniiyé hazhdiił'íjhgo t'áá dahwéélzhiishgo baa dahane'ígíí jóki' áadóó shidó' átah jiníigo biniiyé hazhdiił'íjh éí díí béesh kichíí'ii t'áá bí nitsékeesígíí bii' hóló, éí doodaii' t'áá jiík'eh hane'ji' hódíílnih éí 1-800-961-6109.